

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

The Factors Affecting to Internal Quality Assurance
of Yala Provincial office of Learning Encouragement

ผู้วิจัย นัสรีน นิเงาะ^{1*}

Nusreen Ningoh^{1*}

Nusreen75@gmail.com

ฟิตเราะห์ หัดขะเจ¹

Fitrah Hadkhajae¹

มูอัส มะบูเก๊ะ¹

Muas Mabukeh¹

ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ¹

Narongsak Rorbkorb¹

Received : 2025-03-21

Revised : 2025-06-27

Accepted : 2025-06-27

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา 2) ปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ที่มีต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ปี พ.ศ.2568 จำนวน 169 คน ได้โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และและ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะทรัพยากร (x_4) และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร (x_5) โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹ Faculty of Education, Prince of Songkla University

โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 73.9 (Adjusted R² = 0.739 และสามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.837 - 0.332(X4) + 0.468(X5)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยองค์กร การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

Abstract

This article aimed to 1) study the performance of internal quality assurance implementation in educational institutions under of Yala Provincial office of Learning Encouragement and 2) investigate the factors related to administrative characteristics, management, personnel characteristics, resource characteristics, and organizational culture that affect the performance of internal quality assurance in educational institutions under of Yala Provincial office of Learning Encouragement. The sample consisted of 169 personnel working in these educational institutions in 2025, selected through stratified random sampling. The research instrument used was a questionnaire. The statistical methods employed for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings were as follows: 1) The overall internal quality assurance performance was also at a high level, with a mean score of 4.19 and a standard deviation of 0.65. Among the individual aspects, the development of educational management plans had the highest mean score of 4.23. 2) The factors significantly affecting internal quality assurance performance were resource characteristics (X4) and organizational culture (X5), with statistical significance at the 0.01 level. The predictive efficiency was 73.9% (Adjusted R² = 0.739). The predictive equation in raw score form is as follows:

$$\hat{Y} = 0.837 - 0.332(X4) + 0.468(X5)$$

Keywords: Organizational factors; internal quality assurance; educational institutions; Yala Province

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ก็คือ การพัฒนาคุณภาพคน (กัญญา เอี่ยมพญา, 2561) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมทางการศึกษา การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องจำเป็นต้องส่งเสริมให้คนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ตลอดชีวิต รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2564) จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา

คุณภาพการศึกษาของประเทศและจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง และเป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบกับในมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาต่อไป (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561)

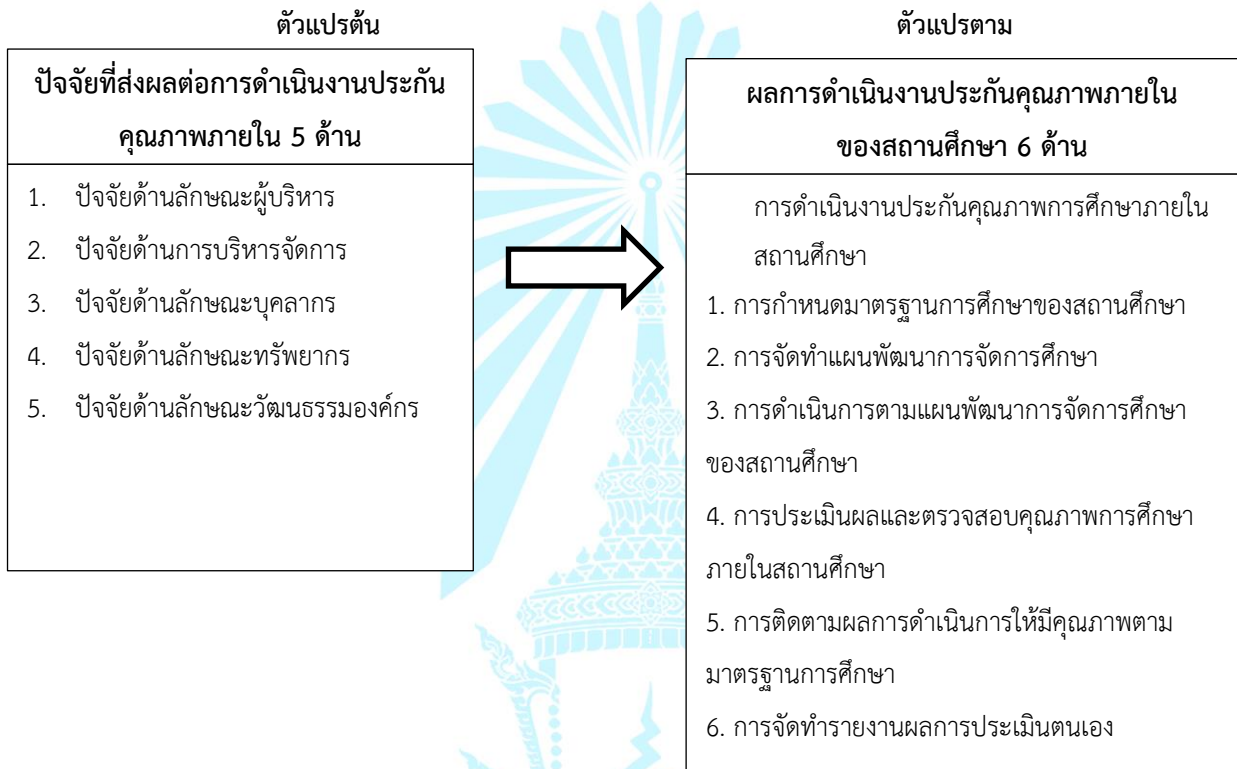
การประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มีเป้าหมาย และมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยการดำเนินงานที่มีเป้าหมายนั้นจะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ในการสร้างความมั่นใจ ว่าสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสถานศึกษา จึงต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ได้มีมาตรฐานการศึกษาถึงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและปัจจัยการดำเนินงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป (ชัยรัตน์ ต.เจริญ, 2560)

สำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีการประเมินคุณภาพภายใน 3 รอบ แล้วนั้น พบว่าการประเมินคุณภาพบางส่วนยังไม่สามารถสะท้อนการมีคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง และบางส่วนยังไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาบางประเภท ซึ่งมีเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งหวังให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดการพัฒนา และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามากที่สุด จากสถานการณ์และความสำคัญดังกล่าว กรมส่งเสริมการเรียนรู้ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีบทบาท หน้าที่ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน จึงได้ดำเนินการพัฒนารอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต ร่วมกับสถานศึกษาโดยกรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่พัฒนาขึ้น เป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดให้มีมาตรฐานการศึกษานอกระบบที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา (2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี (3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี (4) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (6) จัดทำรายงานการประเมินตนเองประจำปี (7) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และภาคีเครือข่าย และเผยแพร่ต่อสาธารณชน (8) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย (9) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ และ (10) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้รับบริการ ทั้งนี้ การประเมินคุณภาพภายในจะเน้นรูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ ทั้งปัจจัย ป้อน กระบวนการ และผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นสำคัญ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561)

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2562) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา รับผิดชอบการจัดการศึกษา สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 8 อำเภอ จากผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) จำนวน 8 อำเภอ พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในภาพรวม อยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง สถานศึกษามีผลการประเมินตนเองอยู่ใน ระดับยอดเยี่ยม มาตรฐานการศึกษา ตามอัธยาศัย สถานศึกษามีผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับยอดเยี่ยม (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา, 2567) แม้ว่าสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลาจะมีการดำเนินงานด้าน การประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่บุคลากรจำนวนมากยังมองว่าการดำเนินงานด้านนี้เป็นภาระที่เพิ่มขึ้นจากงานประจำ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาและ อุปสรรคที่เกิดขึ้นอยู่เป็นระยะเพื่อรักษาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ตลอดจนสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้อง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิผล โดยนำระบบดังกล่าวไปบูรณาการเข้ากับกระบวนการบริหารและการ จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มี ประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร การบริหารจัดการ ประสิทธิภาพของ บุคลากร การใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม และวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนา ทั้งหมดนี้จะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ดังนั้นการศึกษายปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาใน สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะ บุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร จะทำให้ทราบถึงสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบายและจุดเน้น พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการกำหนด ยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา
- เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ที่มีต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านผู้บริหารและนโยบาย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การออกแบบงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ปี พ.ศ.2568 จำนวน 310 คน (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการคำนวณโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power (Cohen, 1988) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน จากนั้นผู้วิจัยได้แบ่งโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาโดยแบ่งตามศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทั้ง 8 อำเภอในจังหวัดยะลา ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองยะลา	74	40
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรามัน	67	36
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบัง	19	10
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอยะหา	40	22
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบันนังสตา	40	22
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเบตง	25	14
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกรงปินัง	25	14
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอธารโต	20	11
รวม	310	169

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยด้านลักษณะบุคลากร 4) ปัจจัยด้านลักษณะทรัพยากร 5) ปัจจัยด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพการปฏิบัติงาน หน่วยงาน และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านผู้ลักษณะผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยด้านลักษณะบุคลากร 4) ปัจจัยด้านลักษณะทรัพยากร 5) ปัจจัยด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จำนวน 42 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 67 ข้อ แล้วนำผลที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับบุคลากรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ Google form โดยได้รับกลับคืนครบทั้ง 169 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในการปฏิบัติงาน หน่วยงาน และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านลักษณะบุคลากร และปัจจัยด้านลักษณะทรัพยากร และปัจจัยด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X})และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (สายทิพย์ ยะฟู. 2560: 128) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.50 -5.00 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 -4.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.50 -3.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.50 -2.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 -1.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 128) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.50 -5.00 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 -4.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.50 -3.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.50 -2.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 -1.49 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.17	0.63	มาก
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.23	0.64	มาก
การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.18	0.66	มาก
การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.20	0.68	มาก
การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.21	0.65	มาก
การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.16	0.63	มาก
รวม	4.19	0.65	มาก

ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.65 เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.64 การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.65 การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.68 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.66 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.63 และ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.63 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา

ปัจจัย	B	S.D.	Beta	t	Sig
ค่าคงที่(Constant)	0.837	0.180		4.644	0.000
ด้านลักษณะผู้บริหาร(X ₁)	0.074	0.046	0.095	1.606	0.110
ด้านการบริหารจัดการ (X ₂)	-0.013	0.051	-0.016	-.259	0.796
ด้านลักษณะบุคลากร (X ₃)	-0.063	0.061	-0.084	-1.036	0.302
ด้านลักษณะทรัพยากร (X ₄)	0.332	0.052	0.444	6.444**	0.000
ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร(X ₅)	0.468	0.053	0.528	8.838**	0.000
	R	=.864		AdjustedR2	=.739
	R2	=.747		S.E.	=.233

** p<0.01

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะทรัพยากร (X₄) และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร(X₅) โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา โดยรวม ได้ร้อยละ 73.9 (Adjusted R²= 0.739) และสามารถนำสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการทำนายที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลาโดยรวม (Y) โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{y} = 0.837 - 0.332(X_4) + 0.468(X_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา และปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ที่มีต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1.ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.65 ตามลำดับ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.64 รองลงมา การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.65 การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.68 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.66 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.63 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.63 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการศึกษากำหนดวิธีการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดปฏิทิน กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนรวมทั้งกำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ุ แซ่แต้ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาได้มีนโยบาย และแนวทางในการจัดให้มีการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีการติดตามผลการดำเนินการทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ผ่านการนิเทศติดตามจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รายงานและนำผลการติดตามดำเนินการไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ ศศิวิมล รักศิยา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวม การติดตามผลการดำเนินการมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก และตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของ สถานศึกษามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกษร บุตรจ้อม (2558) ที่พบว่า การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากสำหรับการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า มีการวางแผนและกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างชัดเจน รวมถึงการประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยการประชุมและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายนี้ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญพร ยมนันต์ (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประกอบด้วยสองปัจจัยหลัก ได้แก่ ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้พัฒนาโครงสร้างองค์กรที่

เป็นระบบ โดยมีการกำหนดโครงสร้าง หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีทรัพยากร (Resource-Based View) ของ Barney (1991) พบว่าการที่องค์กรสามารถจัดสรรและบริหารทรัพยากรที่มีคุณค่า (Valuable) หายาก (Rare) ลอกเลียนแบบได้ยาก (Inimitable) และไม่สามารถทดแทนได้ง่าย (Non-substitutable) จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ในบริบทของสถานศึกษาในจังหวัดยะลา การบริหารทรัพยากร ทั้งที่จับต้องได้ และ จับต้องไม่ได้ จึงกลายเป็นปัจจัยวิกฤตต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านวัฒนธรรมองค์กร ข้อค้นพบที่ว่าบุคลากรในสถานศึกษามีการยอมรับ และ เห็นคุณค่าของการประเมินเพื่อพัฒนางาน รวมถึง มีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมองค์กรของ Schein (2010) ที่อธิบายว่า วัฒนธรรมองค์กรที่มีค่านิยม และ ข้อสมมติพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ จะส่งผลให้การขับเคลื่อนการประกันคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ตามแนวคิดของ Kotter (1996) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน การที่บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ของ Bertalanffy (1968) ที่เสนอว่า องค์กรเป็นระบบเปิดที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม โดยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยในบริบทใกล้เคียงหลายเรื่อง อาทิ สอดคล้องกับ สุวจี คันธมาส (2563) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านผู้นำองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านระบบสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ชัยรัตน์ ต.เจริญ (2560) ที่พบว่า การบริหารจัดการ ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และลักษณะทรัพยากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย อย่างไรก็ตาม การที่พบเพียงสองปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญไม่ได้หมายความว่าปัจจัยอื่นไม่มีความสำคัญ แต่อาจจะซ่อนให้เห็นถึงบริบทเฉพาะของพื้นที่จังหวัดยะลาที่มีความท้าทายเฉพาะ รวมถึงระยะของการพัฒนาองค์กร ตามทฤษฎีของ Greiner (1972) ที่เสนอว่าองค์กรในแต่ละขั้นตอนการพัฒนาจะมีปัจจัยวิกฤตต่อความสำเร็จที่แตกต่างกัน โดยในกรณีนี้ ลักษณะทรัพยากรและวัฒนธรรมองค์กรอาจเป็นปัจจัยที่สร้างความแตกต่างให้กับสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีความพร้อมหรือมีลักษณะใกล้เคียงกันในทุกสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะทรัพยากรและวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา การนำผลวิจัยไปใช้ จึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาความพร้อมของทรัพยากรทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้กระบวนการประกันคุณภาพสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ลดภาระของบุคลากรในการจัดการข้อมูล ในด้านวัฒนธรรมองค์กร ควรส่งเสริมค่านิยมที่มุ่งเน้นคุณภาพ การมีส่วนร่วม และการใช้ข้อมูลเป็นฐานการตัดสินใจ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการประเมินเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำ ทั้งนี้ หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นไปอย่างสอดคล้องและมีทิศทางเดียวกันในทุกสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น ด้านนโยบายและทิศทางของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.2 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสถานศึกษาระดับอื่น เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่อื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถนำมาเปรียบเทียบได้

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน

บรรณานุกรม

- กัญญา เอี่ยมพญา. (2561). *การพัฒนาวิชาชีพครู*. นนทบุรี: 21 เซนจูรี่.
- เกษร บุตรจ้อม. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยรัตน์ ต. เจริญ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย*. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 10(1), 432–440.
- ธัญพร ยมนัดถ. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- พงษ์พันธ์ แซ่แต้. (2560). *ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิวิมล ภัคติยา. (2561). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2564). *แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21*. *คุรุสภาวิจัยจารย์*, 2(1), 1–16.
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). *การวิจัยทางการศึกษา*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต*. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). *คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยต้นสังกัด ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562 สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.* กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา. (2567). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา*. ยะลา: สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยะลา.
- สุวจี คันธมาศ. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (วิทยานิพนธ์)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- Barney, J. B. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120.
- Bertalanffy, L. V. (1968). *General system theory: Foundations, development, applications*. New York, NY: George Braziller.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Greiner, L. E. (1972). Evolution and revolution as organizations grow. *Harvard Business Review*, 50(4), 37–46.
- Kotter, J. P. (1996). *Leading change*. Boston, MA: Harvard Business School Press.
- Schein, E. H. (2010). *Organizational culture and leadership* (4th ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.

